

Publieksdienst,
Straatnaamgevingscommissie,
t.a.v. de Heer P.M.H. Severijn,
Korte Nieuwstraat 6,
6511 PP Nijmegen.

woensdag 19.08.98

Dames en Heren,

Overeenkomstig onze telefonische afspraak met Uw Heer Severijn doen wij U bijgaand een opsomming toekomen van de ambtmannen in de Over-Betuwe, ontleend aan de dissertatie van Dr. Jan Kuys: 'De ambtman in het kwartier van Nijmegen' aan 'Over-Betuwe, Geschiedenis van een polderland' van Drs. G.Mentink en aan het Oud Archief Over-Betuwe.

De ambtman was als grafelijk, later hertogelijk functionaris, belast met bestuurstaken, waterstaatsbeheer, strafrechtspraak, vrijwillige en contentieuze rechtspraak in civiele aangelegenheden, belastingzaken en de uitvoering van arbeidsplicht en weerplicht in de landsverdediging. In het dagelijks bestuur werd hij bijgestaan door vijf ambtsjonkers/heemraden. Eeuwen lang was er geen vaste standplaats voor de ambtman. Pas na 1694 wordt Elst de permanente zetel (tot 1795)

Qualitate qua was de ambtman richter van de lagere Lentse Gerichtsbanc, waar hij de vonnissen uitsprak, die de oordeelvinders hadden vastgesteld. In Lent waren de oordeelvinders na ca. 1380 Nijmeegse burgers met grondbezit in de Over-Betuwe.

In de opsomming komen tal van gelijke of gelijksoortige namen voor. Wij hebben met een . de namen aangegeven die naar onze mening voor de straatnaamgeving direct in aanmerking komen.

Met vriendelijke groeten,

v.d. Lentse Historische Kring,
M.A.G.M. Schenkels.

Ambtman/richter in de Betuwe voor de bestuurlijke verdeling in Over- en Neder-Betuwe.

• Bartholomeus de Ecke	1282
Christianus Sasse	1294
Jacobus de Drile	1300
Gerardus de Lyere	1305
Theodericus de Aelst	1309
Godefridus Tenghenachel	1310
Rolof Haren van Swolen	1312
Badekin van Avezate	1312
Johannes de Brienen	1312
Gerardus de Barsdunc	1317
Godefridus Tenghenachel	1320
Gerardus de Barsdunc	1321
• Godevert van Barle	1322
Borghart van Haelt	1326
Theodericus de Maldric	1327

Het jaartal verwijst naar de eerste vermelding in de archieven, (in een aantal gevallen de enige vermelding.)

Ambtman in de Over-Batuwe qualitate qua richter en dijkgraaf, na de afkondiging van de eerste Land- en Dijkbrief voor de Over-Betuwe in 1327.

• Wouter van Zoelen	1327
Johannes de Wada	1330
• Jacob van Ambe	1336
Jan van ter Waden	1338
Herberen van Oy	1341
Willem Borre van Dornic	1344
• Johan van Homoet	1347

Johan van Homoet ontving het ambt Over-Betuwe in erfpacht tot 1445. Toen werd de familie uit het ambt gezet. Onderstaand de namen van de ambtmannen die het ambt in die periode effectief hebben bekleed, hetzij als pandhouder, hetzij als plaatsvervanger

• Bartolt van Doernic	1350
(in dienst van hertog Reinald)	
Johan van Homoet Johansz	1353
(in dienst van tegenhertog Eduard)	
• Johan van Oijhusen	1362
Heijnric van Homoet	1365
Steven van Lienden	1373
(ambtman voor Mechtild van Gelder die het Oosten van de Over-Betuwe tot 1379 beheerste.)	
Walter van Wye	1379

Johan van Homoet	1382
Johan Doys	1383
Rutger van Renwijk	1388
Otte van Herwen	1393
Willem Heuk	1397
Henric van der Lawiic	1399
Henric van Homet	1401
Willem Heuk	1402
Johan van Heteren	1404
Henrich Inghen Nywelant	1406
Ott van Mekereren	1410
Bartolt van Zallant	1424
Ghijbert van Ranwijk	1427
Gherijt van Steenberghen	1428
Gherit van Wye	1429
Bartolt van Zallant	1430
Johan van Homoet	1434
(Werd in 1445 ontheven van het erfelijk ambtmanschap wegens de moord op Jordan van der Lawyck. Deed op 10.04.1446 afstand.)	
Ghijbert van Ranwijk	1435
Walraven van Eckoy	1441
Jacob van Aemb	1446
(nieuwe pandhouder na Johan van Homet, maar niet erfelijk.)	
Ott van den Stade	1449
Willem Heuck	1458
Willem van Ghent	1467
Arnt van der Lawick	1470
Johan van der Horst	1473
Henrick van Huessen	1475
Arnt van der Lawick	1476
Simon van Ungherspach	1485
Henrick van Doernick	1486
Bernt Hackfoirt	1486
Goissen van Bemmell	1486
Willem van Egmond	1488
Johan Faessen	1488
Bartolt van Gent	1489
Goissen van Bemmell	1492
Arnt van der Lawick	1493
Dierick van der Lawick	1498
Goissen van Bemmell	1499
Roelef die Ruter	1501
Johan van Heerler	1502
Steven van der Capellen	1503
Bertolt van Gent	1503
Steven van der Capellen	1503
Derick van der Lawick	1516

Goissen van Hoensseler	1517
Willem Inghen Nuwlant	1522
• Olivier Hackfort	1524
Joost van Bommel	1527
(In 1535 uit het ambt gezet wegens omkoperij)	
Olivier Hackfort	1535
Derick van Wely	1543

Na het tractaat van Venlo in 1543 en de troebelen voor en tijdens de 80-jarige oorlog is er geen sprake van behoorlijk bestuur. Ambtman van Lynden gaf in 1585 zijn ambt op. Pas in 1591, na de verovering van Nijmegen kwam er een nieuwe ambtman. Het begin van een enge oligarchie in de Over-Betuwe tot de ontbinding van het ambt in de Franse tijd. Pas in 1694 werd Elst de permanente zetel van het ambtsbestuur.

Johan van Gent	1591-1616
Johan van Bronckhorst	1616-1622
• Dirck van Lynden	1622-1652
• Cornelis van Bronckhorst	1654-1671
Caspar van Lynden	1672-1696
Dirck van Lynden	1696-1718
Walraad van Steenhuys	1718-1722
Johan Walraven van Balveren	1722-1723
Adriaan van Lynden	1723-1726
• Steven van Randwyck	1726-1769
Otto van Lynden	1769-1787
Jacob van Lijden	1787-1794
G. van Randwyck	1794-1795